

ЗБОРНИК ЗА ОРИЈЕНТАЛНЕ СТУДИЈЕ 1

RECUEIL D'ETUDES ORIENTALES 1

МИТАР ПЕШИКАН,
ДУШАНКА БОЈАНИЋ

MITAR PEŠIKAN,
DUŠANKA BOJANIĆ

ПОПИС ЗАОРЈЕНСКОГ ПЛЕМЕНА РИЂАНА
С КРАЈА XV ВЕКА

EINE TÜRKISCHE VOLKSZÄHLUNG DER RIDJANER-NAHIJE
IM HINTERLAND DES ORJEN-GEBIRGES ENDE DES XV.
JAHRHUNDERTS

ПОПИС ЗАОРЈЕНСКОГ ПЛЕМЕНА РИЂАНА С КРАЈА XV ВЕКА

МИТАР ПЕШИКАН, ДУШАНКА БОЈАНИЋ

Први турски попис Риђана направљен је у оквиру пописа Херцеговачког санџака 1477. године (даље: ХЕ 1477). То је, међутим, врло оскудан попис, несагласан са оним што се историјски зна о величини овога племена. Пописана су само три цемата (заједнице, дружине) „Влаха“ (обвезника укупно 71), међу чијим се зимовиштима идентификују *Нугол* (сад Нудо) и *Грахово*, а лето-вишта се не дају одредити. Овога пута смо у прилици да објавимо један нешто каснији, али знатно садржајнији и опширнији попис Риђана, који се (као и у ХЕ 1477) именују као *н а х и ј а*.

Основни њогаџи о извору

Године 1985, у Архиву Председништва владе Турске, потписана је прегледала један недатирани попис Влаха у Херцеговачком санџаку. Сигнатура му је ТТД 995 (Тару Тahrir Defterleri No 995), а води се у каталогу као пријепољски, без датације. Касније га је прегледао и Милан Васић, коме захваљујемо за нека прецизирања садржаја и пагинације. Дефтер садржи 157 страна, формата 32×11 см, а нема насловну страну.

На стр. 2—14 налази се попис нахије *Грачаница*, с другим именом *Никшићи*, која припада Новском (тј. херцеговском) кадилуку. Стр. 15 је празна. На стр. 16—18 пописана је нахија *Горња Морача*, која припада Пријепољском кадилуку, а на стр. 19—26 *Доња Морача*. На стр. 27—28 пописана је нахија *Влаха Роваца* (Eflakan-i Rovce), у Херцеговачком санџаку. Стр. 29 је празна. Нахија *Бања Ругине*, у Новском кадилуку, налази се на стр. 30—50 и (после празнине) 53—57. На стр. 58—79 је попис нахије *Пива Бања*, у Новском кадилуку, а на стр. 80—83 нахије *Онојошије*. Стр. 84 је празна. На стр. 85—110 пописана је нахија *Комарница*, која припада Пријепољском кадилуку. Стр. 111—112 су празне. На стр. 113 почиње попис нахије *Тара*, такође у Пријепољском кадилуку. На тој страни налази се само наслов, а сам попис је на стр. 114—131, док је стр. 132 празна. На стр. 133—144 пописана је нахија *Драчевица*, која припада Новском кадилуку, у Херцеговачком санџаку. Најзад, на стр. 145—157, такође у Новском кадилуку и Херцеговачком санџаку, пописана је нахија *Риђани*.

Из прегледа садржаја види се да само место Пријепоље у овом дефтеру није пописано, иако се он води као пријепољски. Приближно се може рећи да обухвата црногорски део историјске Херцеговине. Ограничена временом и могућностима да добије снимке, потписана је снимила само попис нахије Риђани, који (у преводу) и објављујемо, али би споменик свакако заслуживао да се објави и у целини.

О особинама сѝоменика и начину објављивања њих

Као и у другим турским пописима, и овде особености арапског писма и његове примене у турској пракси доводе до непрецизности у записивању структуре наших имена, као: изостављање самогласника, неразликовање *о-у*, *и-ч*, крајњег *а-е*, мешање звучних и беззвучних сугласника и др.; а ако писар изостави дијакритичке знакове (разликовне тачке изнад и испод словне фигуре), онда се у писму изједначају *б-ћ-џ-и-ј*, или *х-ц-ч*, или *с-ш*, или *р-з-ж*. Међутим, у овом споменику врло разговетан потез и сразмерно обилна употреба дијакритика омогућују знатно лакше и поузданије читање него у многим другим пописима. Ипак, знатан део исписаних дијакритика остаје неиндикативан, јер се често не може знати припадају ли личном имену писаном у горњем реду или испод њега написаном приимку (а то је најчешће очево име). Осим тога, није доследно спроведена разлика између дијакритика за *п* (проста тачка) и за *т* (двојна тачка, уместо које се у овом споменику пише знак у облику зареза или апострофа); наима, и за *п* се понекад уместо тачке пише знак у облику зареза (нпр. у имену села *Наковањ*).

С друге стране, на много места је име истог човека записано два или више пута, што онда помаже при ишчитавању, јер је довољно да на једном месту буде јасна графика, па да се на основу ње могу прочитати и нејаснији записи. Ово понављање бива кад се уписују отац и син (па се име првога уписује једном као лично, а други пут као очинство), или пак кад се уписују браћа (па се поновљено пише приимак, име њиховога оца). Иако се у попису не указује изричито на међусобну породичну везу обвезника (тј. нема формула типа „син му“, „брат му“, „син поменутог“ и сл., којима често прибегавају неки пописи), сродништво се у много случајева види по редоследу уписивања. Наима, у списку ожењених домаћина често су узастопно уписани отац и син, или браћа, а још поузданију могућност повезивања даје чињеница да у списковима нежењених писар доследно ређа имена истим оним редом којим су уписани домаћини кућа (а то су обично очеви или браћа ових нежењених обвезника). На пример, у попису села Броћанца на почетку списка домаћина (иза војводе) уписани су *Шико Вукдрај*, *Драишиа Вукдрај* и *Мирча Вукдрај* — очигледно три брата; а на почетку списка нежењених (иза војводиного брата) још шесторица из исте породице: *Вукиа Вукдрај*, *Шимрак Вукдрај* (тј. још два Вукдрагова сина, те их је укупно пет), *Рагој Шико*, *Бранко Шико*, *Рагич Мирча*, *Сѝѝан Мирча* (тј. четири унука Вукдрагова). Исти је Вукдраг, дакле, записан пет пута, а Шико и Мирча по три пута; при томе је први запис имена Шико недовољно изјашњен, те би се могао прочитати нпр. „Шенко“ или „Шетко“, али недоумицу отклањају други и трећи запис.

Захваљујући том поступку писара, као и читком рукопису и обилној употреби дијакритика, облици имена у овом споменику засведочавају се потпуније и поузданије него у највећем броју других пописа. Овим је повећан значај спо-

меника као извора ономастичких података и збирке ономастичке грађе, тим пре што је та врста грађе из ових предела доста оскудно засведочена у старијим изворима.

Одлучујући се за метод објављивања, тежили смо што бољој ономастичкој употребљивости података, а пре свега тежили смо да се што боље очувају сведочанства писара и да се разликују од интерпретације приређивача. Држећи се тога, применили смо ове поступке:

1) Нумерисали смо пописане заједнице, цемате (римским бројевима, I—XI), а независно од тога и насеља (арапским бројевима са експонентом, 1°—17°); у појединим каснијим пописима сами турски писари нумеришу насеља (одн. поседе), а овде је то наш приређивачки поступак. Такође смо нумерисали пописане обвезнике, и то посебно нежењене (додајући овде симбол „н“). — Ове нумерације омогућују једноставно упућивање на одређено име; нпр. сигнатура „3°бн“ значи: у насељу бр. 3° (*Бара*) шести у списку нежењених (*Драић Рагућ*). Нумерација обвезника могла би се и економичније извести, тј. на прескок, нумеришући само по једно име (прво) из сваког реда (како наш писар у сваком реду пише по пет имена, нумерисао би се бр. 1, 6, 11, 16, 21 итд.); узели смо ипак радије континуирану нумерацију (без прескакања), да се лакше уочи која имена међусобно испоређујемо.

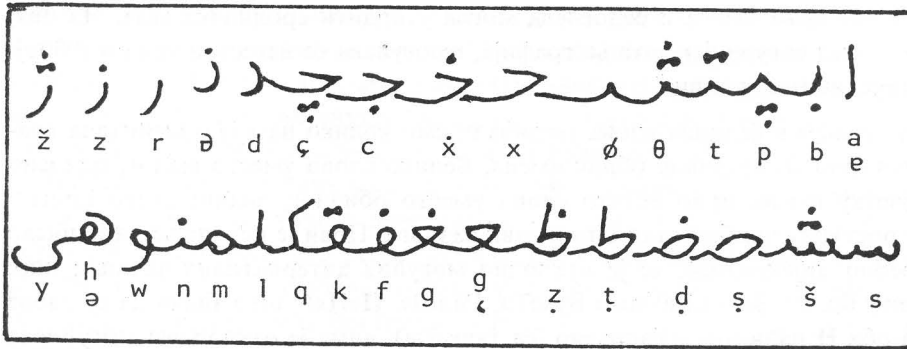
2) Указивали смо (помоћу „cf.“ и нумерације) на понављање имена истих људи. У списковима ожењених домаћина ово смо радили повремено, кад други запис помаже поузданијем читању. Нпр. под 4°4 уписан је *Рагона Никола*, али тако да би се поред „Радона“ (Радоња) могло читати и „Радоје“; зато смо додали „cf. 9н“, тј. упутили на бр. 9 у списку нежењених, где је уписан син овога обвезника *Рагој Рагона*, и то са изјашњеним Н, чиме се отклања могућност читања „Радоје“. У списковима нежењених обвезника редовно смо упућивали на њихове очеве или браћу у списку ожењених, ако се на основу понављања имена и редоследа могла утврдити сродничка веза. На овај начин, поред сигурнијег читања грађија, омогућава се изванредан увид и у бројност појединих породица.

3) Истицањем појединих слова указивали смо колико нам је оригинална грађија сигурно засведочила облик имена. Велико слово уместо малог, односно на почетку имена црно велико слово уместо обичног, значи: „тако пише“. Овом поступку прибегавали смо из два разлога. Први је истицање да је писар употребио дијакритике, те је отклонио могућна алтернативна читања; нпр. у насељу бр. 8° (Загуљ) имамо ВучеТа, РадоЈе, НеНко, што значи да су слова Т, Ј и оба Н написана изјашњено (са тачкама), чиме је отклоњена могућност читања Вучина-Вучија, Радона-Радоња-Радота, Петко-Пејко-Нико (да је писар изоставио тачке, могло би се и тако читати). Други је разлог ограда у погледу стварног облика имена, наглашавање да дословно преносимо име како је уобличено у споменику, што не мора значити да се оно тако и изговарало; нпр. имамо МилобраД, ПаВЛ, ЂурЂ, ПетрИ, а вероватно се изговарало Милобрат, Павле или Павал (или чак и Павао), Петар. — С друге стране, курзивно слово значи: „тако реконструирамо“, одн. „предлажемо као могућно или вероватно такво читање“, иако оно није једино могућно читање; имамо нпр. под 1° Радашин (*ш* је у рукопису без дијакритика, тј. изједначено са *с*), Станко (могућно читање и Стајко), Милика (*и* у извору није написано). Курзивна слова, дакле, истичу хипотетичност читања (било чиме условљену), а

друкчије маркирани слог (верзални или и црни) дословност преношења онога што је записао писар; и једном и другом маркирању прибегавали смо само по потреби, онде где има разлога да се сумња у облик имена.

4) Нисмо преводили речи *veledi* (син) и *birader* (брат), него смо их скраћивали: *v.*, *b.* Иза ових скраћеница, као ни у другим случајевима где би наша падежна синтакса захтевала, нисмо употребљавали генитив имена, него смо задржавали номинативни облик, како се не би замагљивала и деформисала стварна сведочанства извора. Тако имамо нпр. „Џемат кнез Радивој *v.* Сладоје“, а не „кнеза Радивоја сина Сладоја“, где се не би видело јесу ли имена записана као „Радивој“ или „Радивоје“ одн. „Сладој“ или „Сладоје“. За наш споменик овај поступак нема већег значаја, јер се ознаке *veledi* и *birader* примењују врло ретко, али у пописима где су оне честе употреба генитива у преводу затире многе податке о облику имена, понекад и ономастички веома битне; нпр. веома су битне разлике типа *Pag-Page-Pago* или *Пејџ-Пејџар-Пејџре*, а оне се затру у формулама типа „син Рада“ (или „син Раде“), „брат Петра“ и сл. — Скраћенице *t.* и *t. m.* примењујемо за *tab'i* ('припада, подручно'), *tab'i mezkur* ('припада поменутом' и сл.).

5) Подвлачењем слова (објашњеним горе под 3) може се само донекле указати на поједине елементе грађија, а за њихово потпуније представљање неопходно их је исписати и предочити било у арабици било у систематској транслитерацији, тј. пресловљене у латинички систем. Определујемо се за латинички преслов (у систему који примењује потписани у својим ономастичким радовима, в. приложени кључ транслитерације), да би штампарије лакше савлађивале слог и да би шири круг корисника имао увид у структуру и стварни садржај записа, будући да већина наших ономастичара то не би могла пратити у арабици.

КЉУЧ ТРАНСЛИТЕРАЦИЈЕ

6) Попис који објављујемо повезујемо и с поменутим ранијим. Наиме, попис Херцеговине из 1477 (скраћ. ХЕ 1477) који је објавио А. Аличић (*Monumenta turcica* II, 3, Сарајево 1985) обухватио је (на стр. 126—127) и нахију Риђани, али врло шкрто: три џемата, а у њима само 71 обвезник, тј. дванаестоструко мање него у овом другом попису. Како је тај први попис Риђана кратак, а потребан нам је (како ћемо видети) ради приближног датирања другог пописа, поново ћемо га овде објавити, предлажући понегде друкчије читање имена него што је код Аличића (потписани је из сарајевског Оријенталног института

добило копију одговарајућег листа рукописа ХЕ 1477). Цемате (заједнице, катуне) нумерисаћемо са I°, II° и III°, а обвезнике арапским бројевима, и то на прескок, прво име из сваког реда (1, 8, 15. . . , будући да писар пише по седам имена у сваком реду).

ПОПИСАНА МЕСТА

У првом попису (ХЕ 1477) спискови се не насловљавају именима насеља, него се зимска и летња станишта наводе у напомени на крају пописа датог катуна или групе катуна. Тако се за први риђански катун наводи зимовиште *Нудол*, тј. садашњи Нудо (између Грахова и Требиња), а као летње станиште *Кориша*, што се не да локализовати, јер је то врло чест топоним у овим крајевима. Иза другог катуна не наводе се локације, а иза трећег (ваљда заједно за оба катуна) набројено је више топонима, али се међу њима идентификује само зимовиште *Грахово*. Остају нелокализовани даљих пет топонима (прва четири проблематична и за читање): зимовишта записана као *kwrwstwic* и *dwøsyn* (или можда *dwsyn*, *dwlsyn*, мање вероватно *dwlun*), а летовишта *ewla*, *bwlwcnq* и *lwg*; у Аличићевом читању то су Коростолац, Дусин, Ула, Полочник и Луг.

И у другом попису део насеља остаје неидентификован, али се ипак простор племена Риђана боље оцртава. Навешћемо насеља оним редом како су пописана.

1° *Крушевица* (*kwrwšwuwс-*, буквално „Курушовица“), непознато. То не би могла бити позната Крушевица изнад Херцег-Новога, јер је то далеко изван риђанског предела.

2° *Наковањ* (*пакwwan*), биће локалитет који на секцији видимо као *Наковани*, а информатори потврђују облик *Наковањ(и)*, место суседно *Сйили*, коју ћемо видети под 14° (источно од Вилуса). У старој риђанској територији налазимо још један *Наковањ*, превој на венцу Бјелоша (између Цуца и Кривошија) али ту није могла бити насебина са 36 обвезника, колико их има у попису.

3° *Бара* (*бага*) — идентификује се алтернативно, јер постоји Бара граховска и кривошијска, по доњој ивици једног и другог поља. Приремак првоуписаног (не рачунајући главара) може се прочитати *Бобац-Бубац-Појац-Пујац*, а ово последње читање сведочило би у корист Баре граховске, јер се један њен део зове сада Пупов нугô.

4° *Броћанац* (*ргwqanc-*), свакако је садашњи Броћанац јз. од Никшићког поља. Главар овде има титулу војводе.

5° *Сйоваге* (*вспrwadə*), мања насебина, такође у цемату војводе Оливера (као и Броћанац). Траг тога имена свакако је микротопоним Спаваде, који је Драгољуб Петровић записао у граници Пјешиваца — у Стубичком крају на ивици Никшићког поља (Прилози проучавању језика 8, Н. Сад 1972, стр. 64).

6° *Заслај* (*zaslab*), и сад Заслап, плато изнад Нудола, са млиновима на реци Заслапници.

7° У истој заједници са Заслапом уписано је и место чије име читамо као *Црешијево* (*сгšпwwə*), иако је *n* у графици написано тако да би се пре прочи-

тало као t, јер је надредни знак у облику зареза (такав на другим местима обично упућује на t), а не тачке. Међутим, и у имену *Наковањ* прво n има исто такав дијакритик, па узимамо да је на оба места писар непрецизно уобличио знак, јер би читања „Таковањ“ и „Црештово“ била без икакве структуралне логике. Ово место ће онда бити данашње цуцко Трешњево (*црешњ-* је старији лик данашњег *џрешњ-*), за које се зна да је раније припадало Риђанима. Извесна сметња за ову идентификацију је у томе што је Трешњево доста далеко од Заслапа, с којим је у истом цемату, али би се могло узети да су раније ове локације имале улогу летњих и зимских станишта (зимовиште Заслап, а летња пасишта око Трешњева).

8° *Загуљ* (zagwl), и сад Загуљ, у горњем делу Граховског поља (ка Нудолу).

9° *Пчелина* (врџлнџ), биће садашња Челина, побережје сев. од Граховског поља, по којему је назван и Челински поток.

10° *Скорзијрм* (вскwгзу гугт), исти цемат са Пчелином, с тим што у овом другом месту само две баштине припадају Риђанима. Једну од њих држи Радосав Никола, којег видимо и у списку Пчелињана (ако није какав његов имењак). У ХЕ 1477 (стр. 504) налазимо „Село Корјенићи, Скорзигрм и Жупљани. . . припада Требињу“; то су данас (по секцији) Корјенићи, Скорзигрм и Жупа, све од Нудола ка Требињу. Имамо још три новије варијанте имена: Скорзиј Грм, Скожи Грм (у Рјечнику ЈАЗУ) и Скођеграм (у говору), што се све може свести на *Skoži-*. Облик *С к о ч и г р м* плод је неког преосмишљавања.

11° *Врсна*, условно читање графије *wyrnsne*, коју налазимо поново као насеље бр. 16°; уз ову другу Врсну је податак да једну баштину држи ћехаја Рисна. Неизвесно; само је привидно сазвучје са данашњим *Д в р с н о*, како се назива кривошијско поље, јер се не може лингвистички повезати *Вр-* и *Двр-*.

12° *Неничић* или *Нинчић* (nncq), непознато. У истом је цемату са наредна два насеља, која се поуздано одређују.

13° *Кусиде* (kwsydџ), и сад Кусиде, село на зап. побережју Никшићког поља.

14° *Спила* (вспулџ), и сад Спила, село у пределу граховског племена, ист. од Вилуса.

15° *Пријчић* (пррџџ) и *Црешња* (џгшнџ), непознато.

16° — в. под 11°.

17° *Раџајско* (ratayskw), непознато (може бити и описни назив, *раџаји* = ратари, земљорадници).

ПИТАЊЕ ДАТАЦИЈЕ ДРУГОГ ПОПИСА И ЊЕГОВ ОДНОС ПРЕМА ПРВОМ

Иако нису насловљене именима насеља, све три заједнице из првог пописа могу се повезати са три села из другог пописа, на основу делимичног понављања личних имена. На основу односа имена, може се закључити да се први и други попис временски разликују приближно за једно поколење. Наиме, неки људи из првог пописа још су живи у време другог пописа, где се уписују

заједно са својим синовима; уочава се такође да се уместо неких људи из првог пописа у другом јављају њихови синови и унуци.

I° *Цемај Влайка сина Миобраја* у првом попису — исто је што у другом попису 8° *Зајуљ (цемај кнеза Радивоја сина Сладоја)*. Како се види, заједница је добила нову главарску породицу; ни кнеза Радивоја ни његовог оца Сладоја нема у првом попису, а у другом су са кнезом још петорица његове браће, свих пет нежењени. Има, међутим, и континуитета.

Тако је 1477. уписан Угљеша в. Бранко и четири његова сина: Никша, Добрило, Радич и Радоња (с тим што овај последњи није маркиран очевим него братовим именом, па се тек посредно види да је син Угљешин), а у другом попису нема Угљеше ни сина му Добрила (можда је од њега Радивој Добрил), али су друга три Угљешина сина жива, а уписују се и шест њихових синова, тј. Угљешиних унука (Никшини синови Стѣпан и Дука, Радичеви Радин, Радој и Рашко, Радоњин Селак).

Други пример: у првом попису су узастопно Иваниш, Радин и Радич синови Петкови (свакако браћа), а и у другом попису су прва двојица (и од њих три Петкова унука), док је уместо Радича у другом попису Радибрат Петко; то може бити или варијација истог имена, или се уместо једног ишчезлог брата појавио други, који раније није био уписан.

Трећи пример: у првом попису је Страхина или Страхиња син Влатка, а у другом и он и још два његова сина.

Осим тога, имена из првог пописа Љубиша, Вукша, Радоје, Радич, Рашко и Ђурин јављају се у другом попису као очинства, што делом могу бити случајне подударности, али делом свакако значи и смену очева и синова. Сродници су, свакако, и РаДко в. Судар у првом попису и Благоје Судар у другом.

II° *Цемај Радича сина Павла* у првом попису — исто је што у другом попису 11° **Врсна (цемај Радосава сина Радича)*.

Старешину заједнице заменио је, дакле, његов син, али се три домаћина из првог пописа — ВлаДко в. Бранко, Бојша в. Вукча и Брајан в. Радосаљ — налазе и у другом попису: ВлаТко Бранко, Бојша Вукча и Брајан Радосав, и то сваки са по двојицом синова. Уместо имена Владисав и Ђурица у првом попису, у другом налазимо вероватно имена њихових синова: Деско Владисав (са сином Вукићем) и Радибрат Ђуричић.

III° *Цемај кнеза Шимрака, Дуке и Драића* у првом попису — исто је што у другом попису 6° *Заслај (у цемају Сѣанка сина Шимрака)*.

Главарство је, очигледно, наследио син кнеза Шимрака. Ниједног домаћина из првог пописа нема међу Заслапљанима у другом попису, али се нека врло маркантна имена понављају као очинства, што доказује континуитет. Тако према Нёгован, Борица и Медвѣд из првог пописа у другом налазимо: Херак Нёгован (са три сина) и Вукац Нёгован; Радосав Боричић, Ника Боричић (са сином), Иван Боричић и (међу нежењенима) Радич Боричић; Радосав Медёдов (са два сина).

Будући да је у другом попису и Трешњево у истом цемату са Заслапом, упоредили смо и трешњевска имена са првим пописом. Види се да се понављају два имена: Цвѣтко син Рашка и Иван син Рашка, али како очинства Трешњеваца не налазе аналогije у првом попису, не би се рекло да је њихово село било

пописано; ова два једнака имена могла би значити или случајно подударење или пресељење једне породице из Заслапа у Трешњево између два пописа.

Иако *Врсна* (или сл.) остаје нелокализована, изгледа да су Турци у доба првог пописа били ставили под контролу само један део племена Риђана, од Грахова према Требињу; биће да је и у томе делу уврштавање у обвезнике било врло непотпуно, јер су пописане заједнице несразмерно малобројније него у другом попису.

Према односу поколења из оба пописа, може се можда узети да је Пријепољски дефтер 20 до 25 година каснији од ХЕ 1477, тј. да је настао крајем XV или почетком XVI века; у складу с тим, можемо га скраћено помињати као *ПП *1500*. Кад буде рукопис доступан у целини, можда ће се наћи елементи и за прецизнију датацију.

НАПОМЕНЕ О ПОЈЕДИНИМ ИМЕНИМА И ЊИХОВИМ ФОРМАНТИМА

Опредељујући се између могућних читања појединих графија, ослањали смо се и на аналогije из херцеговачке грађе предтурског периода, и то на основу два извора:

- 1) Асим Пецо је у Јужнословенском филологу XXXIX пренео херцеговачка имена из радова Марка Вега (исписи из дубровачког архива и са стећака) и Михаила Динића (имена хумско-требињске властеле из дубровачког архива);
- 2) Ђурђица Петровић је у Ономатолошким прилозима VII објавила имена херцеговачких Влаха Пљешч(ев)ића и других влашких заједница.

Понегде ћемо се и у овим напоменама позивати на те аналогije. Штедећи простор, употребљаваћемо скраћенице *м. ч.* = „може се читати“, *усл. ч.* = „условно читање“ (тј. једно од могућних читања, а не искључују се ни друга). Најпре ћемо указати на неке карактеристичне форманте, а онда (азбучним редом) на појединачна имена.

-браӣ: писар редовно пише *d* у МилобраД, Рад(и)браД, али има и ДрагобраТ 1°23н, ЉубибраТ 9°2 (поред ЉубибраД 9°5н, исти човек). Свакако свуда треба читати *-браӣ*, што потврђује и грађа А. Пеце.

-ић и „-ил“: Брајић 9°40 понавља се под 9°38н као *braūl*, па се може узети да је у другој графiji омашком изостављена накнадна коса црта која претвара *l* у *q* (графije се разликују само по тој црти). На основу тога читамо и Лалетић 7°10, Радишић 7°34, иако је написано *l*, без косе црте (*laltl, gadyšl*). — Иначе, попис доказује да облици на *-ић* значе очинство, јер се имена Никша 4°11 и Вукша 12°9 понављају као Никшић 4°25—26н, Вукшић 12°7—8н.

-ица и *-ич* у овом попису једнако се пишу, те једнако изгледа завршна графija у Балица, Брајица, Братица, Добрица, Павлица и Радич, те смо ликове узели по вероватноћи; од њих је најсигурнији Радич, јер га потврђују многи ћирилички и латинички извори, а у другим случајевима није искључен ни наставак *-ич*, а могућан је и *-иц*. У неким споменицима ови наставци мешају се и са *-ча* и *-че*, а наше Мирча, Борча може се читати и са *-че*, али не и *-ич/-иц/-ица*.

-саљ: приимке на *-sal* преводиоци дефтера обично третирају као имена на *-сал* (нпр. „син Радосала“), а то су придеви од имена на *-с(л)ав* (треба: „син Ра-

досаљ“ = син Радосављево). Налазимо и директне потврде таквог односа, нпр. Бранисав Дучић 3°28, а његов син Никола Бранисаљ 3°20н.

Пре него што пређемо на појединачна имена, укажимо узгред на једну ономастичку занимљивост. Наиме, на више места се запажају сазвучна имена браће (можда најчешће близанаца): Влад и Влађ 7°6н 8н; Влатко и Владисав 7°31—32н и опет 8°16—17н; Драгосав, Драгош и Драгеш 9°37—38 37н; Ђур(а)ђ и Ђуран 9°11—12; Гојак и Гојко 9°27—28; Медош и Медко 11°18—19н; Иваниш и Иван 15°18—19н. — А сад пређимо на имена по азбучном реду.

Бџл-, усл. ч. граfiје bl- (веров. у изговору Бјел-), нпр. у Трешњевоу Бџлошић blwšq, с чим је можда у вези име планине Бјелош (између Трешњева и Кривошија).

Бџла, усл. ч. граfiје bylā, м. ч. Биле, Бјеле, Бјела и сл. Уп. у Динићевој грађи Бијеле (Попово, XIV в.) и у Светоарх. хрисовуљи Бџла.

Бџлина, несигурно; под 1°5н blnā, са јасним п, а под 1°3 (исти приимак) пре би се читало t (појава коју смо видели у записима топонима Трешњево и Наковањ).

Берхад или сл. (brhad) 12°6, нејасна структура имена.

Бобац bwbas 3°1, м. ч. Бубац, Попац, Пупац (уп. горе, уз топоним Бара).

Богоје 17°4, м. ч. и Богута, Богота.

Богут и Богута. Исти је човек записан у 1°20 као Богут bwgwt, а у 1°24н као bwgtā (тј. Богута). На основу тога читамо bwgtā и на другим местима као Богута, иако би се могло читати и као Богета, Богота. Код Ђ. Петровић налазимо Богут и Богута, а код Динића Богета (поред Богоје).

Божидар 5°1 и Божад 5°1—3н исти је човек.

Бојко 9°26н, м. ч. и Бунко, али је сигурно Бојша 11°14н.

Борил(ић), в. под Порелић.

Борац 8°8, м. ч. и Бурац, Пурац, Порац. Код Динића има Пурча и Пурчић (Невесиње, XIV в.).

Бранко или Братко, има дијакритик у 1°8, али недовољно јасан. На другим местима (1°10, 4°3н, 11°8) нема тачака, па се може читати и Брајко. Сва три имена потврђена су у Пециној грађи, а код Ђ. Петровић само Брајко (више пута).

Брановац 16°4, м. ч. и Братовац, евент. и Брај-.

Братил 8°22, несигурно, пише brtl (без а).

Брт(а)н, у 6°13 пише brtan, а у 6°20 brtn. Нејасно (ако није Брат-).

Булат 14°7, усл. ч. приимка, пише blat.

Владимо vwladomw 3°16н, нејасна структура, можда је непрецизно записано уместо Владмио.

Вукота, об. wktā, а само у 1°38 са написаним о у другом слогу: wkwte.

Деско (од Десимир и сл.), не би изазивало сумњу, али се под 8°2 и 8°7—8н исти човек записује као Дешко и Деско.

Дивна и Дивнић, усл. ч. граfiја dywøæ, døwøq (под 1°3 и 37). У ХЕ 1477 (III°17) налазимо јасније dywnā.

Димитри 8°25н и др., дословно преносимо типизирани запис типа dymtry, како се ово име по правилу записује и у другим пописима, иако се сигурно најчешће изговарало Дмитар. Уп. и Петри.

Добри 4°10 и Добрија или -ије 4°24н исти је човек.

Добројко 9°55, м. ч. и Добрунко.

Драгој 8°46 и Драгоје 8°49н исти је човек. Такође Радој 8°41 и Радоје 8°45н.

Ђуран 9°12, можда се исти пише као Ђура под 9°13—14н.

Ђурђ 1°10н и др., ово је буквално пресловљена граfiја, а име се свакако изговарало Ђурађ или Ђурђе.

Зур 2°5 и др., м. ч. и Зор.

Јован, Јованиш, несигурно, јер се исти људи записују као Јован 1°23 8°39н и Иван 1°29н 8°33 8°40н, односно Јованиш 1°19 и Иваниш 1°23н.

Красој (сл. као и Деско) логичне је структуре, али се исти човек записује као
Красој и Крашој под 4°5 и 4°10—12н.
Кутеш 12°18, усл. ч. графије kwtš, име нејасног порекла.
Кушић kwšq 6°3 6°15, м. ч. и Кошић.

Лѣш lš 1°8, 3°25 и (поновљено) 3°18н, име алб. порекла, али очигледно прим-
љено у слов. именованом (Лѣш в. Вукосаљ, Лѣш Рашко, Радивој Лѣш).

Медвѣд mdwd III°22, у другом попису се гласовно упрошћава у Медѣдов
mdədw 6°11 (односи се на истог човека, овде у очинству на -ов), Медѣд mdd
15°5. Гласовни развој је текао овако: медвѣд → мѣдвѣд → медјед → мејед.
Медко (етим. писање) 8°9 и Метко (по изговору) 8°18н исти је човек.
Мико 8°26, можда је исти човек Никола 8°32н.

Ненко 8°51, м. ч. и Нинко. У грађи А. Пеце има Ненко, а других изведеница
има и од Нен- и од Нин-. Уп. и Нико, Петко.
Ника 2°14 хипотетично (граф. økə), али под 6°5 и 6°12н изјашњено: nkə.
Нико nøkw 9°39н, м. ч. и Ненко, Нинко, Уп. и Петко.

Обачић wbašq 12°21, м. ч. и Опачић.

Павл 3°21н и др., име се није могло овако изговарати, него или Павле или
Павал (одн. Павао).

Петри 6°27н и др., схематизовано писање (можда под утицајем Димитри),
примењено у многим пописима, а име се свакако изговарало Петар (раније
Пет'р).

Порелић или сл. (pwrłq) 9°31н, нејасан облик приимка. На одгов. месту у спи-
ску ожењених (9°30) уписано је име Борић øwrq, а с обзиром на мешање
-ић и -ил (в. горе) није искључено да је то омашка уместо øwrl; ово би зна-
чило да је у оба случаја у основи исто име (Борил, Пурељ или сл.).

Пупац, в. под Бобац.

Петко, изјашњено је написано у 1°19—21 8°21 16°7н. Као *Пејко* транскри-
бовали смо и графију без тачака, иако се она може читати и Ненко, Нинко,
Нико.

Радеља узимамо као највероватније читање графије gadylə (нпр. под 1°9н);
за Радељић налазимо gadlq 1°23, gadelq 2°10.

РадибраД 8°21 и др., спојно *и* је хипотетично (писар га не пише), али у грађи
А. Пеце налазимо потврде за Радибрат.

Радоје, Радона и Радоња. Кад нису упрошћене, графије су gadwə, gadwnə
и gadwnə, а кад изостану тачке, прве две се међусобно потпуно изједначе,
а трећа остаје изјашњена и без тачака; поред овога, често је и Радој gadwy
(увек изјашњено). Све су варијације добро засведочене: РадоЈе × 19, Ра-
доНа (са изјашњеним н) × 16, Радоња (са двосугласничким симболом, за
-пу-) × 20, Радој × 19, али остаје педесетак потврда за графију gadwə, не-
изјашњену између Радоје и Радона; на једном месту (8°1н и 5н) два брата
су записана као gadwə, па не знамо који је Радоје а који РадоНа. Понегде
на основу односа сродничких имена можемо утврдити и за неизјашњене
графије је ли писар подразумевао Радоје или РадоНа; тако идентификујемо
Радоје у 7°2 5 27н 40н, затим у 9°16н (други је брат РадоНа, па овоме ост-
таје Радоје), 8°45, а Радона у 2°15н 16н, 3°4н, 4°4, 9°9, 13°6 3н. — Нај-
вероватније је да графије типа РадоНа значе упрошћено писање имена Ра-
доња; под 6°9 и 6°21—24н видимо да се исти човек записује као Радоња,
РадоНа и (без дијакритика) gadwə, а под 9°9 и 9°10н као Радоња и gadwə
(упрошћавање уместо РадоНа). Додајмо да је Радој 8°41 и Радоје 8°45н
исти човек. — За неизјашњене графије gadwə (ако се ни посредно не може
утврдити читање) условно смо уопштили транскрипцију Радоје.

Радосав — Радосаљ, в. горе под -саљ. Придевски карактер другог облика јасно
се види под 9°16 и 9°17н, где се отац уписује као Радосав Никола, а син
као Петко Радосаљ.

Рајко и Ратко, налазимо и изјашњено писање РаЈко (× 2) и РаТко (× 8), нпр.
под 15°39 РаТко РаЈко (тј. син Рајка). Налазимо, међутим, и десетак гра-

фија без тачака (тада се изједначују међусобно), које смо условно преносили као Рајко.

Рајмил 2°7, м. ч. и Ратмил.

Руђа 7°23 29н, м. ч. и Рођа.

Станко, има сигурних потврда (нпр. 12°13н), а као Станко преносили смо и неизјашњене графије (нпр. 8°58), будући да Стајко није ниједном изричито потврђено.

Страхина можда треба читати као Страхиња.

Тало 8°27 и Талоје 8°33н исти је човек (обоје јасно писано).

Техул 16°3, м. ч. и Тихул.

Шимрак 4°5н и др., име нејасног порекла, али се сигурно чита (има потврда и у грађи А. Пеце).

Шорој 12°4 и Шоро 12°4н исти је човек (у првом попису под I° налазимо Шо-роје swrgwə); м. ч. и Шур-

Поред наведених, има и још приимака нејасне структуре, где је могућно и друкчије читање, нпр. Судар swdar, Торешка twrškə, Чајчић хаџх, Чирчић сџсуд, Чурко swrkw. На неизвесне облике и читања указивали смо у самом тексту пописа упитником.

* * *

Овај рад објављујемо и као емпирички прилог методолошкој дискусији о пожељном начину објављивања турских дефтера и о могућним поступцима у презентацији њихове драгоцене ономастичке грађе, коју треба објављивати тако да се омогући њена што боља ономастичка употребљивост.

Истовремено са великим задовољством укључујемо овај прилог у зборник којим се одаје заслужена почаст академику Мехмеду Беговићу, чији су завичајни Корјенићи у непосредном суседству овде обрађеног подручја племена Риђана.

Из ХЕ 1477 (BVA TD 5)

НАХИЈА РИЂАН (ryqan)

I° Цемат Владко v. МиобраД (awladkw wld mywbrad)

[в. даље 8° Загуљ]

1. Споменути mrgwr

Љубиша v. Владко lwšə w. wladkw

Радоје v. Неноје radwə w. əwɣə

Вукша v. Неноје wkšə w. əwɣə

Угљеша v. Бранко əwqlšə w. braəkɣ

Никша v. Угљеша nqšə w. əwqlšə

Дсбрило v. Угљеша dwərlw w. əwqlšə

8. Лџш v. Вукосаљ lš w. wkwsal

Гртко v. Вукосаљ grtkw w. wkwsal

Ивко v. Радмил əwkw w. radmyl

Радич v. Бураш radəx w. qwras

Рашко v. Шороје rašk w. swrgwə

Павко v. Шороје əwkw w. swrgwə

Драгиша v. Никола dragšə w. əkwlə

15. Бураш v. Прибил qwraš w. prbl

Миодраг v. МиобраД məwdrag w. mywbrad

Радин v. Радоје radən w. radwə

- Рашко v. МиобраД rašk w. mywbrad
Иваниш v. Петко vøwæš w. pøkw
Радин v. Петко gad(ø)n w. pøkw
Радич v. Петко gadøx w. pøkw
22. Радич v. Букур gadøx w. bwkwr
Брајмио v. Добрашин brætmøw w. dwbrašyn
Видак v. Богдан wødak w. bgdan
Ђурин v. Владко qwr(ø)n w. wladkw
Вук v. Лукач wk w. lwkac
Добрашин v. Рац dwørasøn w. rac
Радмил v. Миош radm(ø)l w. myws
29. Радич v. Угљеша gadøx w. øwqlsø
Љубоје v. Прибија lwøwøø w. brbøø
Милун v. Добросал mlwn w. dwørsal
Радко v. Судар radkw w. swdar
Радосав v. Добри radwsaw w. dwbry
Страхина v. Владко estraхøø w. øwladkw
Радоња b. Добрило radwøøø øradr dwbrylw
Кућа 35.

Зимују у месту званом Нудол (nwdwl), а летују у месту званом Корита (qwrтə).

II° Цемат Радич v. ПаВЛ (radyc wld pawl)
[в. 11° Врсна]

1. Споменути mrgwr
Владисав v. Бранко wladøsw w. braøkw
Владко v. Бранко wladkw w. braøkw
Милета v. Добрко mlтə w. dwbrkw
Бојша v. Вукча øwøšə w. wkc-
Брајан v. Радосал øraøan w. radwsal [в. 11°18 и 11°18 n]
Радован v. Зуб gadwan w. rwb
8. Ђурица v. Рашко qwrøx- w. raskw
Радко v. Радин radkw w. radyn
ЂурЂ v. Припко? qwrq w. brøpkw (brpøkw?)
Кућа 10.

III° Цемат кнез Шимрак и Дука и Драгић (qnz šmрак w. dwkə w. dragøq)
[в. 6° Заслап]

1. Споменути mrgwr
Цвѣтко v. Добре swækw w. dwbrø
Нѣгсван v. Рашишко? øqwan w. rasskw?
Борица v. Рашко bwrøx- w. raskw
Цвѣтко v. Рашко хwækw w. raskw
Вукашин v. Добрашин wkasøn w. dwørasyn
Иван v. Рашко vøwan w. raskw
8. Вукдраг v. Радосав wkdrag w. radwsaw
Вукша v. Радосал wkšə w. radwsal
Дука v. Раден dwkə w. radø
Никола v. Руден nkwlə w. rwdn
Доброш v. Радут dwørs w. radwt
Радивој v. Радин radøwy w. radyn
Радоје v. Ђура radwøø w. qwrø
15. Вукашин v. Вукша wkašøn w. wkšə
Добрило v. Вукашин [d]wørølw w. wkasyn
Бранисав v. Дивна braøsw w. dywnə
Радеља v. Новак radølə w. øwak
Добрило v. Вучета dwørølw w. wctə

Бранисав v. Бурен *ɔgansaw w. qwrɲ*

Братко v. Вукша *bratkw w. wkšə*

Медвѣд v. Радан *mdwd w. radan* [накн. уписан, као осми у реду]

23. Богуша v. Бранко *bwgøə w. braøkw*
Кућа 23.

Зимују у месту званом Грахово (*graχwə*) и... (*kwrwstwlɔ-*) и... (*dwsyn, dwøsyn, dwlsyn?*), а летују у месту званом... (*wlɑ, Ула, Уља?*) и... (*bwlwɔnɔq, Болочник, Плочник?*) и Луг (*lwɔ*).

Неожењени

1. Нојак v. Вукашин *nwəak w. wkasyn*
- Диван v. Богдан *dəwan w. bgdan*
- Вукша v. Борило *wkšə w. bwɣylw*
- Кућа 3.

Из ПП *1500 (TTD) 955)

[145]

НАХИЈА РИЋАН (*ryqan*), т. НОВИ (*nwə*) У ХЕРЦЕГОВАЧКОМ САНЦАКУ (*lwa' xrsq*)

1. Цемај РагоНа v. Слагој в. Буран

1° Село КРУШЕВИЦА (*kwrwšwɣwɔc-*), т. м.

1. ДобрИ Вукашин	20. БогуТ Радиша
2. Вукосав Добрил	21. Твртко БогуТ
3. Иван Бѣлина?	22. Радосав Радељић
4. Радован МилаТ	23. Јован Радељић, cf. 29n
5. Радосав Радовчић	24. Сладој ДобриЈа
6. Вукац Радић	25. Вукосав БогуТа
7. Радован Бѣла?	26. Радоња Буран
8. Вукосав БраНко (-Тко?)	27. Радич БогуТа
9. Радохна Станихна	28. ДобриЈа РадоНа
10. Смолан Бранко	29. Вукац Бѣла?
11. Никола Вукча	30. башт. Стѣпањ Торешка?
12. Милика Радосав	31. Вукман Дивна
13. Вукашин Вукић	32. Пава Драгој
14. Радивој Вукић	33. башт. Радич Вукосав
15. Вукић Радован	34. башт. Бранисав
држи Лале Вукић
16. Вукосав Вукић	35. Лале Вукић
17. Стѣпан Радашин	36. Радосав ДобрИ
18. Вукац Јован	37. башт. Вукац Дивнић, ратај
19. башт. ЂорђИ Станко
држи Јованиш Радоје, cf. 23n	38. башт. ВукОТа Бѣла, теклич

Неожењени у поменутом селу

н					
1. Добран Вукашин	cf.	1	11. Радич Радован	cf.	7
2. Драгиша Добран			12. ВлаТко Вукосав	„	8
3. РадоНа Добран			13. Милосав Вукосав	„	„
4. Драгој Вукосав	„	2	14. Владисав РадоНа	„	9?
5. Првосав БелиНа?	„	3	15. РадоЈе Владисав	„	„
6. Радоје МилаТ	„	4	16. Радоје Смолан	„	10
7. Вучко МилаТ	„	„	17. Драгић Радивој	„	14
8. Радин Богдан	„	„	18. Радован Радивој	„	„
9. БраТој Радеља			19. Радосав Радивој	„	„
10. БуРЂ Вукац	„	6	20. Цвѣтко Вукосав	„	16

21. Вукша б. Вукац	cf.	18	27. РаТко Радосав	cf.	22
22. Радин б. Вукац	„	„	28. Вукдраг Радосав	„	„
23. ДрагобраТ Иваниш	„	19	29. Стёпан Иван	„	23
24. Љубинко БогуТА	„	20	30. Радоња б. Сладој	„	24
25. Вукић Твртко	„	21	31. Драгиша Сладој	„	„
26. Јованиш Твртко	„	„	32. Радоје Сладој	„	„

Укупно: кућа 36, неожењених 32, ратаја 1, теклича 1

[146]

II. Цемай ВлаТко v. Буран

2° Село НАКОВАЊ (nakwwan), т. Риђан

1. Вукашин Павичић
2. МилобраД Милић
3. МикоЈе Радосав
4. Никола Радосав
5. Зур Радован
6. Никола Милан
7. Драгиша Рајмил
8. Радич Вукшић
9. Радут Радашин

10. Стёпан Радељић
11. Михац РадоНа
12. Тодор Радељић
13. башт. МеНко
држе становн. села
14. Ника Радосав
15. Никша Радосав
16. Владисав Ђурђин
17. башт. Вук Радован, ратај

Неожењени у поменутом селу

н

1. Никола Влатко	cf.	II
2. Томаш Влатко	„	„
3. Радој Вукашин	„	1
4. Радосав Вукашин	„	„
5. Радивој МилобраД	„	2
6. Божидар МикоЈе	„	3
7. Херак Никола	„	4
8. Вуксан Никола	„	„
9. Вукосав Зур	„	5
10. ВукоТа Зур	„	„

11. Радоје Вукша	cf.	8
12. Радич Радут	„	9
13. Марин Радут	„	„
14. Селак Радељић	„	10
15. Радин Радона	„	11
16. Радој Радона	„	„
17. Иван Тодор	„	12
18. Петри Тодор	„	„
19. Радич Радосав	„	14—15

Укупно: кућа 16, неожењених 19, ратаја 1

III. Цемай Рашко v. Радин

3° Село БАРА (bara), т. Риђан

1. Радона Бобац (Пупац?), cf. 5н
2. Радут Радивој
3. Утёш? Радивој
4. Радич Рашко
5. ВукоТа Мирко
6. Радивој РадоЈе
7. ПрибиЈа Радман
8. Иван Никола
9. Твртко Никола
10. Селак Рајко
11. Пешко Добровча
12. Никша Вукота
13. Милош ВукоТа
14. Вучина Радоје, cf. 14н
15. Радић Радишић
16. Иваниш Богдан

17. РадоНа Хрељић
18. Вукосав Вукман
19. башт. РадоЈе Радован
20. башт. Радивој Радосаљ
држи Хасан... Скендер
21. Радеља Радосав
22. Селак Дубичић?
23. Цвётко Радој
24. Радич ВукоТа
25. Лёш Рашко
26. Вук Радивој
27. башт. Вукосав Рајко, ратај
28. Бранисав Дучић, cf. 20н
29. Радич Радосав
30. Иван Радиша

Неожењени у поменутом селу

н	
1. Стѣпан Рашко	cf. III
2. Иваниш Рашко	„ „
3. Херак Рашко	„ „
4. Прибил Радона	„ 1
5. Вукић РадоНа	„ 1
6. Драгић Радут	„ 2
7. Вукашин Утѣш?	„ 3
8. Страхина Вукота	„ 5
9. Вукашин Вукота	„ „
10. РадоНа Иван	„ 8
11. Радич Никола	„ 9
12. Радосав Селак	cf. 10
13. Ђуран Вукота	„ 12—13
14. Радиша ВучиНа	„ 14
15. Радосав Иваниш	„ 16
16. ВладиМО? Радеља	„ 21
17. ДрагоЈе Радич	„ 24
18. Радивој Лѣш	„ 25
19. Пава Радивој	„ 26
20. Никола БраНисаљ	„ 28
21. ПаВЛ Дучић	„ 28

Укупно: кућа 29, неожењених 21, ратаја 1

IV. Цемай војвода (wywdə) Оливер в. РаТко

4° Село БРОЋАНАЦ (brwqanc-), т. Риђан

1. Шико Вукдраг, cf. 2н	12. Којадин Вукашин
2. Драгиша Вукдраг	13. башт. Вукдраг
3. Мирча Вукдраг	држи Брашул Рајко
4. Радона Никола, cf. 9н	14. башт. Вукашин
5. КраШој Никола	држи Радоје Оливер
6. Петри Прибин	15. Радин ДобриЈа, ратај
7. Остојан Влаиќо	16. башт. Радич Борко
8. Вукосав ВучеТа	држи Вукашин
9. Радосав Вукота	17. Станихна РадоЈе, ратај
10. ДобрИ Вукдраг, cf. 24н	18. Вукосав Брајичић, ратај
11. Никша Никола	19. Вукосав Вукашин

Неожењени у поменутом селу

н	
1. Прибин Ратко	cf. IV
2. Радој ШИКО?	„ 1
3. Бранко ШИКО?	„ „
4. Вукша Вукдраг	„ 2—3
5. Шимрак Вукдраг	„ „
6. Радич Мирча	„ 3
7. Стѣпан Мирча	„ „
8. Селак Радона	„ 4
9. Радој РадоНа	„ „
10. Прерад КраСој	„ 5
11. Обрад КраШој	„ „
12. Радош КраСој	„ „
13. ЂурЂ Остојан	„ 7
14. Твртко Остојан	„ „
15. Никола Остојан	„ „
16. Радој ВучеТа	cf. 8
17. Милко ВучеТа	„ „
18. Милој Вукосав	„ „
19. Драгиша Вукосав	„ „
20. Радич Радосав	„ 9
21. Радој Радосав	„ 9
22. Вукац Вукосав	„ 8?
23. Радивој Радосав	„ 9?
24. ЛалаТ ДобриЈа	„ 10
25. Радин Никшић	„ 11
26. Твртко Никшић	„ „
27. Влаиќо Брашул	„ 13
28. Пава Радин	„ 15
29. Радоје Станихна	„ 17
30. Радосав Станихна	„ „

5° Село СПОВАДЕ (sprowadə), т. Риђан

1. Божидар Радоје	3. Вукмир КраСој
2. Радоје ЛалеТић	4. Вукосав Лукач

5. Рајко Лукач
Неожењени у поменутом селу

н		
1. Ђура Божад	cf.	1
2. Иваниш Божад	„	„
3. Богдан Божад	„	„
4. ВлаТко Радоје	„	2
5. Вукдраг КраСој	„	3

Укупно: кућа 22, неожењених 40, ратаја 3

V. Цемај СјаНко в. Шимрак

6° Село ЗАСЛАП (zaslab), т. Риђан

1. Херак Нёгован
2. Радосав Лукач
3. Вукмир КуШић?
4. Радосав Боричић
5. Ника Боричић
6. Милша Преградац
7. Радован ЧуБричић
8. Вук Радеља
9. РадоНа Радосаљ, cf. 22—24н
10. башт. Радивој РадовАц
11. Радосав Медёдов
12. Петри Никола
13. башт. ВлаТко БРТАН?
14. Драгој БРТАН?
15. ВукоТа Кушић? cf. 3

Неожењени у поменутом селу

н		
1. Вукосав Вукац		
2. Сладој Вукац		
3. Радој Вукац		
4. Ђура Вукац		
5. Радич Херак		
6. Радосав Херак		
7. Радоје Херак		
8. Вукић Радосав		
9. Радич Радосав		
10. Вукашин Вукмир		
11. Вукић Вукмир		
12. Пава Ника		
13. Радич Боричић		
14. ЈаНко Иван		
15. Радован Милша		
16. Иван Милша		
17. Радој Радован		
18. Драгоје Радован		
19. Иван Радован		

6. Радован Вукша

6. Милча Вукосав	cf.	4
7. Лакo Вукосав	„	„
8. Никола Рајко	„	5
9. Херак Рајко	„	5
10. РадибраД Вукша	„	6

16. Радмио Цвётко
17. Петри Тврйко, ослобођен
18. Пейко Доја
19. Вукдраг Илија
20. башт. Драгиша БРТН?
21. Коко Радоје
22. Милорад сиромас
23. Радмил Чирчић?
24. башт. Вукдраг Марко држи Оливер
25. Вукац Нёгован
26. башт. Драгић држи Оливер РаТко
27. Иван Боричић
28. РадоНа Милосаљ

20. Радоје Вук
21. Јанко Радоња
22. Милко Радоња
23. Милош Радоња
24. Радоје Радоња
25. Иван Радосав
26. Вук Радосав
27. Петри Никола
28. Павлица Никола
29. Стёпан Никола
30. Вук Никола
[149]
31. Пава Драгој
32. Радоган ВукоТа
33. Рајко Вукота
34. Радич Радмио
35. Вукосав Вукдраг
36. Вукман Вукдраг
37. Вучета в. Милорад

Опроштени и ослобођени према часним заповестима:

Станко в. Шимрак (cf. V) : Петри Твртко (cf. 17, 38—41н)

Неожењени од ослобођених:

38. Павко в. Петри	cf.	17	40. Рашко в. Твртко	cf.	17
39. Милша в. Твртко	„	„	41. ПаВЛ в. Твртко	„	„

7° Село *ЦРЕШЊЕВО (cršnwə, crštwwə?), т. Риђан

1. Никола Иван	21. Цвѣтко Рашко
2. Радоје Радишић, cf. 3н	22. Твртко Цвѣтко
3. Иваниш Радишић	23. Руђа? Бѣлић?
4. Радован Бѣлошић	24. Радич ДоброЈе
5. Радоје Иваниш, cf. 6н	25. Радој ДоброЈе
6. Радин Иваниш	26. Вук Вукашин
7. ВучеТа Иваниш	27. Радеља РадоЈе
8. Радоје Виџас	28. ЂурЂ Радеља
9. Иван Рашко	29. Никола Рајко
10. Миладин ЛалеТић	30. Радич Иван
11. Радич БраТул	31. Остоја Иван
12. Стѣпко Милорад	32. Никола Цвѣтко
13. Бѣла? Латиф?	33. Радосав Цвѣтко
14. Иванко Борча	34. РадоЈе Радишић
15. Цвѣтко Борча	35. Никола Стѣпко
16. Владисав Радона, cf. 17	36. Радосав БраТул
17. МедоЈе РадоНа	37. Обрад РаТко
18. Радосав Цвѣтко	38. Радич Којадин
19. Иваниш ДоброЈе	39. башт. Живко Борча, ратај
20. Радич Цвѣтко	40. Рајко Латиф?, ратај

Неожењени у поменутом селу

н

1. Радоје Никола	cf.	1	23. Вукић МедоЈе	cf.	17
2. Радосав Никола	„	„	24. Стѣпан Радосав	„	18
3. Радован РадоЈе	„	2	25. Стѣпан Иваниш	„	19
4. Радич Иваниш	„	3	26. БАТРИЋ Радич	„	20
5. РадоНа Радован	„	4	27. Мирча Цвѣтко	„	21
6. Влад РадоЈе	„	5	28. Тодор Твртко	„	22
7. Павко РадоЈе	„	„	29. Вукић Руђа?	„	23
8. Влађ РадоЈе	„	„	30. ЂурЂ Радич	„	24
9. Драгић Радин	„	6	[150]		
10. Вукић Радин	„	„	31. ВлаТко Радоје	„	27
11. Драгој Иваниш	„	5—7	32. Владисав РадоЈе	„	27
12. РаТко Иван	„	9	33. Радоје Радеља	„	„
13. Прибио Иван	„	„	34. Вукдраг ЂурЂ	„	28
14. Радивој Миладин	„	10	35. Радосав Никола	„	29
15. Радоња Радич	„	11	36. Радич Никола	„	„
16. Вуксан Радич	„	„	37. Вукосав Радич	„	30
17. Вукић Стѣпко	„	12	38. Драгић Никола	„	32
18. Радин Стѣпко	„	„	39. Вукић РадоЈе	„	34
19. Иван Бѣла?	„	13	40. ВучиНа Радоје	„	„
20. Вучеџа Цвѣтко	„	15	41. Драгић Радосав	„	36
21. Радич Владисав	„	16	42. Никша РаТко	„	37
22. Вукмир Владисав	„	„	43. Радоња Иваниш		

Укупно: кућа 66, неожењених 80, ратаја 2

VI. Цемай кнез (qnaz) Радивој в. СлагоЈе

8° Село ЗАГУЉ (zagwl), т. Риђан

1. Радивој Добрил	3. Радоња Угљеш
2. ДеШко Вукша	4. Никша Угљеш

5. Радич Угљеш
6. Вук Вукша
7. ВучеТа Тврйко
8. Брајица Борац?
9. Медко Владисав
10. Иваниш Вукша
11. Радич Вукша
12. Радоња Вукша
13. башт. Рашко Радојин
14. Иваниш Ђурин
15. Станој Чајчић?
16. Страхина Влајко
17. Вук Радосав
18. Владисав Страхина
19. Радин Петко
20. Иваниш Петко
21. РадибраД Петко
22. Вукић БраТил
23. Радеља Радич
24. ПаВЛ Никола
25. Радосав Радич
26. Мико Радич
27. Тало? Вукашин, cf. 33н
28. Вукић Радосаљ
29. Радосав БраЈичић
30. Радич Никола
31. РахиНа Ђуран
32. Стёпан СладоЈе
33. Иван Ђуран, cf. 39н
34. ЂурЂ РадоЈе
35. Радич Радосаљ
36. Драгић Јован
37. Радосав Чурко?
38. Ђурин РадоЈе
39. Радич Љубиша
40. Вукашин Љубиша

Неожењени у поменутом селу

н

1. Радоје Сладоје	cf.	0
2. Радосав Сладоје	„	„
3. Пава Сладоје	„	„
4. Твртко Сладоје	„	„
5. Радоје Сладоје	„	„
6. Радоје Радивој	„	1
7. Радосав ДеСко	„	2
8. Вукић ДеСко	„	„
9. Селак Радоња	„	3
10. Стёпан Никша	„	4
11. Лука Никша	„	„
12. Радин Радич	„	5
13. Радој Радич	„	„
14. Рашко Радич	„	„
15. Драгић Вук	„	6
16. Владисав Вук	„	„
17. ВлаТко Вук	„	„

41. Радој Будац, cf. 45н
42. Вукашин Бёлоје?
43. Радован ковач
44. Вукић Добрашин
45. Вукац РадоНић
46. Драгој Вукашин, cf. 49н
47. Никола Радосаљ
48. Радосав Бранко
49. Радич БраЈишић
50. Радман Будац
51. НеНко Обрад
52. Радин Рашко
53. Радич РадоЈе
54. Вукосав Зуб
55. Твртко МилаТ
56. Никола Вукца
57. Радич Радован
58. Станко Радојин
59. Радоје Батрић, теклич
60. Петри Вукић, ратај
61. Радосав Радован, ратај
62. башт. Рашко Озрић, ратај
63. Вук ВукоТа, ратај
64. Радич Добрил
65. Пава Никшић
66. Стёпа. Ђурин
67. Радич Страхина
68. Вукча Радич
69. Радосав Добрихна
70. РадоНа (-Та?) Милић
[151]
71. Љубеш домазет
72. Благоје Судар?
73. Радосав Вукшић
74. Прибил Тврдић

18. Милета Метко	cf.	9
19. Вукић Иваниш	„	10
20. Вуксан Иваниш	„	„
21. Радоје Радич	„	11
22. Пава Иваниш	„	14
23. Никола Страхина	„	16
24. Радич Страхина	„	„
25. Димитри Радосав	„	17
26. Љубоје Владисав	„	18
27. Милко Радин	„	19
28. Вукша Иваниш	„	20
29. Вукић Иваниш	„	„
30. Стёпан РадибраД	„	21
31. ЂурЂ РадибраД	„	„
32. Драгић Никола	„	26?
33. Твртко ТалоЈе?	„	27
34. Радој Радосаљ	„	28

35. ВукоТа Радосаљ	cf.	28	50. Цветко Никола	cf.	47
36. Радивој Радосав	„	„	51. Пава Радосав	„	48
37. Љуба РахиНа	„	31	52. Радоје Брајишић	„	49
38. Милин Стѣпан	„	32	53. Радич Радман	„	50
39. Андрија Јован	„	33	54. Вукдраг Вукосав	„	54
40. Радич Иван	„	„	55. Димитри Никола	„	56
41. Твртко Драгић	„	36	56. Петри Никола	„	„
42. ДрагоЈе Драгић	„	„	57. Ђура Батрић	„	59
43. Радибрад Ђурин	„	38	58. Иван Петри	„	60
44. Вук Вукашин	„	40	59. Вукдраг Радосаљ	„	61
45. Радин Радоје	„	41	60. Милко Вук	„	63
46. Михоч Вукашин	„	42	61. Иван Радич	„	64
47. Радивој в. Радован	„	43	62. Драгиша Ђурин	„	66
48. Рајко Вукац	„	45	63. РадоНа Радич	„	67
49. Иван ДрагоЈе	„	46	64. Радоје в. Радован		

М. ПЕШИКАН,
Д. ВОЈАНИЋ

Укупно: кућа 69, неожењених 64, ратаја 4, теклич 1

VII. *Цемај Павлица в. Павко*

9° Село ПЧЕЛИНА (ерсlnə), т. м.

1. ЂурЂ Павко	28. Гојко Вукосав
2. ЉуБИБраТ Рашко	29. Иван Радич
3. Божидар Рашко	30. Борић Вукосав
4. Радоња Никола	31. Радич Радосаљ
5. ХрабрАНА Радин	32. Шимрак Лѣш
6. Драгиша Тихорад	33. Станихна Радојин
7. Владисав Тихорад	34. Иван Лѣш
8. Вукић Радосав	35. Владисав Радивој
9. Радона Радосав, cf. 10н	36. Цветко Радич
10. Балан Живко	37. Драгосав Вук
[152]	38. Драгош Вук
11. Ђурђ Живко	39. Вукић Вукша
12. Ђуран Живко	40. Брајић Милић, cf. 38н
13. Радоје Вукшић	41. МилобраД ЉубоЈе
14. Радосав Обрад	42. БраЈо Вукосаљ
15. Вукосав Никола	43. Радосав Радич
16. Радосав Никола	44. Радоња Добрашин
17. Петри Павко	45. Баћа Тихорад
18. Влајко Рашко	46. башт. Радивој Радоје, ратај
19. Вукић Рашко	47. БуНисав Рашко, теклич
20. Радич Милорад	48. СаНко Павко
21. МиобраД Добрашин	49. Драгоје Радосаљ
22. Владоје Рашко	50. Радич Радосаљ
23. Љубиша Ђураш	51. Радоје Радосаљ
24. Радосав Миша	52. Радосав Милић
25. Радоња Вукосав	53. Радосав Гојак
26. Радивој Радојин	54. Никола Рашко
27. Гојак Вукосав	55. Добројко ЉуБиНа

Неожењени у поменутом селу

н

1. Радин Павлица	cf.	VII	6. Хрељак Драгиша	cf.	6
2. Радосав Павлица	„	„	7. Радован Драгиша	„	„
3. Прибин ЂурЂ	„	1	8. Радич Драгиша	„	„
4. Будисав ЂурЂ	„	„	9. БѣлаН Вукић	„	8
5. ВлаТко Љубибрад	„	2	10. Вук Радоња	„	9

11. Миле Радоња	cf.	9	31. Никола Порелић		
12. Радоња Живко	„	10—12	(Борилић?)	cf.	30?
13. Радич Ђура	„	12?	32. Вуксан Лёш	„	32
14. Иван Ђура	„	„	33. Вукосав Владисав	„	35
15. РадоЈе Обрад	„	14	34. Стёпан Владисав	„	„
16. Радона Обрад	„	„	35. Твртко Радич	„	36
17. <i>Пейко</i> Радосаљ	„	16	36. БраНисав Драгосав	„	37
18. Стёпан ПетРИ	„	17	37. Драгеш Вук	„	37—38
19. Марко ПетРИ	„	„	38. Радој БраЈић	„	40
20. РадоНа Влајко	„	18	39. Нико Радосав	„	43
21. Вук Вукић	„	19	40. Вукосав Радосав	„	„
22. Радоје Вукић	„	„	41. Радоје Радоња	„	44
23. Радоје МиобраД	„	21	42. Лазар Никола		
24. Марко ВладоЈе	„	22	43. Бёлан Добрико		
25. Вукашин Љубиша	„	23	44. Радивој Радоња	„	44
26. Бојко Милша	cf.	24	45. Стёпан БуНисав	„	47
27. Радич Радивој	„	26	46. Иван СаНко	„	48
28. Павлица Гојак	„	27	47. Драгиша Радосав	„	49—53
29. Никола Радич	„	29, 31?	48. Драгоје Радосав	„	„
30. Лукач Радич	„	„			

[153]

10° Село *СКОРЗИГРМ (bskwrzy gym), t. m.

1. башт. Рајко Прибил
држи Радосав Никола | 2. башт. Радоје Радиша
држи Милко |
|--|--------------------------------------|

Укупно: кућа 55, неожењених 48, ратаја 1, теклича 1

VIII. *Цемай Рагосав v. Рагич*

11° Село *ВРСНА (wyrсна), t. Риђан

1. Селак Радин	17. Вукдраг <i>Пейко</i>
2. Радован Војшић	18. Брајан Радосав, cf. 18—19н
3. Иван Радил	19. Иван Радич
4. РаТко Радут	20. Иваниш Божидар
5. Вук ПаВЛ	21. Угљеш Божидар
6. Радоје Радич	22. Радин Божидар
7. ДеСко Владисав	23. Радосав МеНко
8. ВлаТко Бранко	24. Вучихна Ван?
9. Радосав Балица	25. Драгић Радој
10. Рашко Радич	26. БаЈин МиобраД
11. Милсј МиобраД	27. башт. Иваниш Милеја
држи Иван, теклич
12. Бојша Вукча, cf. 14н	28. Угљеш Владисав, ратај
13. ЂурЂ Рашко	29. башт. Миљ
држи Радин Твртко
14. РадибраД Ђуричић	
15. Цвётко Ивко	
16. Радован Цвётко	

Неожењени у поменутом селу

н				
1. Милко Радосав	cf.	VIII	5. Вукац Иван	cf. 3
2. Стёпан Радосав	„	„	6. Радован РаТко	„ 4
3. ПетРИ Селак	„	1	7. Радивој Вук	„ 5
4. ЂурЂ Селак	„	„	8. Иван Радич	„ 6

9. Вукић ДеСко	cf.	7
10. ПетрИ ВлаТко	„	8
11. Божидар Влатко	„	„
12. Вукдраг Рашко	„	10
13. Никола Бојша	„	12
14. Радосав Бојша	„	12
15. Радосав Цвѣтко	„	15
16. Рајко Цвѣтко	„	„
17. Павко Вукдраг	„	17

18. Медош БраЈан	cf.	18
19. Медко БраЈан	„	„
20. Иван Иваниш	„	20
21. Иваниш Радич	„	„
22. Вукић Радосав	„	23
23. Драгић Радосав	„	„
24. Иван Иваниш	„	27
25. Никола Угљеш	„	28

Укупно: кућа 27, неожењених 25, ратаја 1, теклица 1

[154]

IX. Цемаш Вукић v. Миоман

12° Село НЕНИЧИЋ (nncq, Нинчић?), t. Риђан

1. Вукац Вукас		12. Вукић Иван
2. Добрица Вукас		13. Вукашин Миладин
3. Тодор Вук		14. Вук Живко
4. Милош Шорој? cf. 4н		15. башт. Љубиша Будисав држи ЂурЂ Стѣпан
5. Радосав ЂурЂ		16. Радосав Тсмаш
6. Берхад? ЂурЂ		17. Драгиша Миоман
7. Драгој Миљ		18. Кутеш? Миоман
8. Ника Ђуран		19. ЂурЂ Стѣпан, теклич
9. Вукша Бранко		20. Стѣпан Херак
10. Вукац Милун		21. РадоЈе Обачић?
11. Томаш Стѣпан		

Неожењени у поменутом селу

н

1. Никола Вукић	cf.	IX	9. Вучихна Вукац	cf.	10
2. Вуксан Вукић	„	„	10. Вукосав Томаш	„	11
3. Радич Тодор	„	3	11. Радин Томаш	„	„
4. Радоје Шоро?	„	4	12. Вук Вукић	„	12
5. Обрад Радосав	„	5	13. СтаНко Томаш	„	16
6. Андрија Миљ	„	7	14. ВучеТа ЂурЂ	„	19
7. Вукосав Вукшић	„	9	15. Вуксан ЂурЂ	„	„
8. Вукашин Вукшић	„	„			

13° Село КУСИДЕ (kwsyde), t. Риђан

1. Иваниш Вукац		14. Петко Цвѣтко, cf. 10н
2. Копилац? Мијак		15. ВучеТа Драгиша
3. Вукосав Рахој		16. Пава Иван
4. Рашко Бунац		17. Радич Херак
5. Никола Вукић		18. Никола Љубиша
6. Радона Радој, cf. 2н		19. Драгој Миоман
7. СтаНко Радоје		20. Ђура Стѣпан
8. Вукас Вукша		21. Павко Драгић
9. Вук Драгић		22. башт. Вукдраг држи Никола Драгић
10. ВучеТа Радосав, cf. 6н		23. башт. ЛеТак држи Радоња доселац
11. ЂурЂ Станој		
12. Радосав Врхоје		
13. Радосав Радоје		

Неожењени у поменутом селу

н

1. Никола Рахој cf. 3
2. Сладој РадоНа ,, 6
3. Радич Радона ,, ,,
4. Вукашин Вукша ,, 8
5. Иван Вук ,, 9
6. Вукан ВучеТа ,, 10
7. Иваниш БуРЂ ,, 11
8. Иван БуРЂ ,, ,,
9. Вук Радосав ,, 12, 13?

10. Малушко Пејко cf. 14
[155]
11. Вук Петко ,, ,,
12. МилаТ ВучеТа ,, 15
13. Вукосав ВучеТа ,, ,,
14. БраНисав Радич ,, 17
15. БоровиНа Драгој ,, 19
16. Радосав Ђура ,, 20
17. Вукан Павко ,, 21

14° Село СПИЛА (вспула), т. Риђан

1. Рашко Дука
2. Цвѣтко Рашко
3. МаТко Чубран
4. Херак БраНисав
5. Селак БраНисав
6. Радој БраНисав

7. Витомир БулаТ?
8. Драгић Хлапац
9. Вук Вукић
10. Станисав Радосав
11. Томаш Радин
12. Радоје Добрић

Неожењени у поменутом селу

н

1. Никола Рашко cf. 1
2. Радован МаТко ,, 3
3. Драгој Херак ,, 4
4. Сладој Херак ,, ,,
5. Радич Селак ,, 5

6. Радој Витомир cf. 7
7. Вук Драгић ,, 8
8. Радин Вук ,, 9
9. Радич Томаш ,, 11

Укупно: кућа 56, неожењених 41

Х. Цемаи Драгоје в. Вукосав

15° Село ПРИПЧИЋ (пррџа) са ЦРЕШЊОМ (џрѓна), т. Риђан

1. Вукашин Вукдраг
2. Радосав СтаНко
3. Радосав Рашко
4. Радој Милош
5. Иван Медѣд
6. поп Вукдраг
7. Божидар Радич
8. Радосав Радич
9. Радоје Радич
10. Дука БраТац
11. БуРЂ БуНко
12. Сладој Милорад
13. БуРЂ Стѣпан
14. Вуксан Радосав
15. Вукић Димитри
16. ВукоТа Радич
17. Иван Вукашин
18. Вучерин Миладин
19. Иван Вукосав
20. Вучерин Радић
21. Добрешко Добрешко

22. Стѣпан Стѣпко
23. Раде Радин
24. Радоје Рашко
25. Никола Вукосав
26. Вукашин РуЈић, теклич
27. башт. Радич Влајко
28. башт. Вукдраг Бѣлајац, ратај
29. башт. Раја? Рашко
држи Вукић Димитри
30. башт. Радиловац, брат попа
[156]
31. Вукић Негован
32. Каран Димитри
33. Радован Бѣлојац
34. Добрил Радоња
35. БогуТа Радич
36. Богдан Радич
37. Радич Рашко
38. Радосав Радојко
39. РаТко РаЈко
40. Радосав Стѣпан

н

1. Драгиша ДрагоЈе	cf.	X	13. Никола Дука	cf.	10
2. Мирко Драгоје	„	„	14. Радич Дука	„	„
3. Неѓован ДрагоЈе	„	„	15. БогуТа ЂурЂ	„	11, 13?
4. Радич Вукашин	„	1	16. ВучеТа ЂурЂ	„	„
5. Драгој Радосав	„	2, 3?	17. Мија? ВукоТа	„	16
6. Драгић Радосав	„	„	18. Иваниш Миладин	„	18
7. Радич Радосав	„	„	19. Иван Миладин	„	„
8. Оливер Милош	„	4	20. Станиша Иван	„	19
9. Милко Иван	„	5	21. Цветко Вучерин	„	20
10. Радин Божидар	„	7	22. Никола Вучерин	„	„
11. Радој Божидар	„	„	23. Вукић Степан	„	22
12. Радоје Радич	„	7—9	24. Радич Рујић	„	26

Укупно: кућа 38, неожењених 24, ратаја 1, теклича 1

XI. Цемај Радосав v. Херак

16° Село ВРСНА (wyrsnə), t. Риђан

1. ВлаТко Вукша			9. ЈаНко Шишман
2. БраТица Вукша			10. Радосав Балић
3. Радич Тећул			11. Јованиш Балић
4. БраТица Брановац			12. Вукић Хрвој
5. КуТа? БраТица			13. Брајић Црнобас(и)ло?
6. Иван Балић			14. Вукој Вукча, теклич
7. Радмио Радич			15. башт. Пруго Петри
8. МилАш (-еш?) Радан, cf. 7н			држи Илијас, њехаја Рисна

Неожењени у поменутом селу

н

1. Вук v. Радосав	cf.	XI	6. Радман Радич	cf.	7
2. Вукић Вукша	„	1—2	7. ЛеТко Мил(е)ша	„	8?
3. Иван Братица	„	2	8. Вукосав Вукој	„	14
4. Радука Радич	„	3	9. Радоња Вукој	„	„
5. Рашко b. Радмио	„	7			

[157]

17° Село РАТАЈСКО (ratayskw), t. Риђан

1. Вукша Брајица			10. РаТко Радосав
2. Вукосав Драгиша			11. Степко Радосав
3. Вукашин Вучеиш			12. ПаВЛ ЂурЂ
4. Радич Вукша			13. ВучеТа Радеља
5. Богдан Радич			14. Вукић Остоја, ратај
6. Вукашин Радивој			15. башт. Вукосав НоШко
7. Вукосав Вукша			16. башт. Радоња ВукоТа
8. Радивој Ђураш			држи Радич Радоје
9. Радосав Хрељуша			

Неожењени у поменутом селу

н

1. Вукић Вукша	cf.	1	3. Рајо Вукашин	cf.	3
2. Владисав Вукосав	„	2	4. Богоје Радич	„	4

5. Јован Радич	cf.	4	9. Ђура Ђураш	cf.	8
6. Ђуреш Радивој	,,	6	10. Вук ЂурЂ	,,	12
7. Иваниш Вукосав	,,	7	11. Радин Радоје	,,	16
8. Томаш Вукосав	,,	,,			

Укупно: кућа 28, нежењених 20, ратаја 2, теклич 1

РИЂАНСКА ИМЕНА ИЗ ДРУГОГ ПОПИСА И ПРИМЕРИ ГРАФИЈА

За вишеструко потврђена имена бирани су изјашњенији примери графија. За статистику учесталости узета су само лична имена (укључујући и раније власнике и уживаоце баштина), а не и примци. Према томе, имена уз која нема податка о учесталости потврђена су само као примци. Укупан број потврда личних имена износи 877.

Андрија endrøæ 12°6н	2	Братој bratwy 1°9н	1
Бајин baun 11°26	1	Братул bratwl 7°11	
Балан øalan 9°10	1	Бртан brtan 6°13	
Балић balyq 16°6		Брт(а)н brtn 6°20	
Балица balc- 11°9		Будац bwdc 8°41	
Батрић batryq 7°26н	1	Будисав bwdøsav 9°4н	1
(paøryq 8°59)		Булат blat 14°7	
Баћа baqø 9°45	1	Бунац bwøac 13°4	
Бёла bylø 1°29	1	Бунисав bwnsaw 9°45н	1
Бёлајац blaøac 15°28		Бунко øwnkw 15°11	
Бёлан blan 9°9н	2	Ван wan 11°24	
Бёлина blnø 1°5н		Витас wyøas 7°8	
Бёлић blyq 7°23		Витомир wøtwmør 14°7	1
Бёлојац blwøac 15°33		Влад wøwlad 7°6н	1
Бёлоје ølwøæ 8°42		ВладиМО wøwladømw 3°16н	1
Бёлошић blwšq 7°4		Владисав wyladysaw 8°26н	9
Берхад brhad 12°6	1	Владоје wladwyø 9°24н	1
Благоје ølagwøø 8°72	1	Влађ wlaq 7°8н	1
Бобац bwbac 3°1		Влатко wlatkw 1°12н	11
Богдан bgdan 1°8н	3	Војшић wyšq 11°2	
Богоје øgwøø 17°4	1	Врхоје wrhwøø 13°12	
Богут bwgwt 1°21	1	Вук wk 3°26	22
Богута bwgtø 1°25	2	Вукан wkan 13°6н	2
Божад øwžad 5°1н		Вукас wkaš 12°1	1
Божидар bwždar 11°21	5	Вукац wkaç 1°18	10
Божко bwøkw 9°26н	1	Вукашин wkašyn 7°26	16
Божша bwužø 11°14н	1	Вукдраг wkdrag 1°28н	13
Борић øwrg 9°30	1	Вукић wkyq 9°9н	31
Боричић bwrgyq 6°5		Вукман wkman 1°31	2
Борко bwrgkw 4°16		Вукмир wkmrg 6°10н	3
Боровина bwrgwnø 13°15н	1	Вукој wkwy 16°14	1
Борча bwrcø 7°14		Вукота wktø 2°10н	6
Брајан brauan 11°18н	1	(wkwto 1°38)	
Брајић braøq 9°40	2	Вуксан wksan 8°20н	7
Брајица øgaøx- 8°8	1	Вукча wkc- 8°68	1
Брајичић braycq 8°29		Вукша wkšø 1°21н	5
Брајишић brayšq 8°49		Вукшић wkšq 2°8	
Брајо brauw 9°42	1	Вучерин wcrøn 15°20	2
Бранисав bransaw 3°28	4	Вучета wctø 4°8	9
Бранисаљ braøsal 3°20н		Вучина wcnø 3°14н	2
Бранко braøkw 11°8	2	Вучихна wchnø 12°9н	2
Брановац braøwac 16°4		Вучко wckw 1°7н	1
Братац bratac 15°10		Гојак gwjak 9°28н	1
Братил brtl 8°22		Гојко gwøkw 9°28	1
Братица bratx- 16°2	2	ДеСко dskw 11°7	1

Дешко dškw 8°2	1	Лако lakw 5°7н	1
Дивна duwø 1°31		Лалат lalat 4°24н	1
Дивних døwøq 1°37		Лале lalə 1°35	1
Димитри dømtry 8°25н	2	Лалетих lalətq 5°2	
Добран dwbран 1°2н	1	Латих latq или laøq 7°40	
Добрашин dwbrašyn 8°44		Лѣш lš 3°25	1
Добрешко dwbrškw 15°21	1	Лукач lwkac 5°4	1
Добри dwbry 1°36	2	Љуба lwbə 8°37н	1
Добрија dwoгyə 1°24	1	Љубеш lwøš 8°71	1
Добрико dwbrykw 9°43н		Љубибрат lwbybrat 9°2	1
Добрил dwbryl 8°1	1	Љубина lwbнə 9°55	
Добрих dwbryq 14°12		Љубинко lwøkw 1°24н	1
Добрихна dwbrhnə 8°69		Љубиша lwbšə 8°40	2
Добрица dwoгəx- 12°2	1	Љубоје lwbwyə 9°41	1
Добровча dwoгwсə 3°11		Малушко malwškw 13°10н	1
Доброје dwbrwyə 7°19		Марин maгəп 2°13	1
Добројко dwbrwøkw 9°55	1	Марко markw 9°19н	2
Доја dwyə 6°18		Матко matkw 14°3	1
Драгеш dragš	1	Медѣд mdd 15°5	
Драгих dragyq 8°41н	13	Медѣдов mdədw 6°11	
Драгиша dragšə 1°2н	11	Медко mdkw 8°9	2
Драгобрат dragwərat 1°23н	1	Медоје mdwyə 7°12	1
Драгој dragwy 1°32	8	Медош mdwš 11°18н	1
Драгоје dragwyə 3°17	6	Менко mnkw 2°13	1
Драгосав dragwsaw 9°37	1	Метко møkw 8°18н	
Драгош dragwš 9°38	1	Мијак myak 13°2	
Дубичих dwbcyq 3°22		Мико mkw 8°26	1
Дука dwkə 8°11н	2	Микоје mkwyə 2°3	1
Дучих dwsyq 3°21н		Миладин mladyn 12°13	1
Ђорђи qwrqy 1°19	1	Милан mləø 2°6	
Ђура qwrə 5°1н	5	Милат mlət 1°4	1
Ђуран qwган II		Милаш mlaš 16°8	1
Ђураш qwгаš 9°23		Миле mlə 9°11н	1
Ђурђ qwrq 1°10н	15	Милета mləə 11°27	1
Ђурђин qwrqø 2°16		Милика mlkə 1°12	1
Ђуреш qwrš 17°6н	1	Милин mlyn 8°38н	1
Ђурин qwгyn 8°14	1	Милић mlyq 2°2	
Ђуричих qwгycq 11°14		Милко mlkw 4°17н	7
Живко žykw 9°12н	1	Милорад mlwərad 2°2	2
Зуб zwb 8°54		Милој mlwy 4°18н	2
Зур zwг 2°5	1	Милорад mlwrad 6°22	1
Иван ywan 7°30	32	Милосав mlwsaw 1°13н	1
Иваниш ywanš 13°7н	15	Милосаль mlwsal 6°28	
Иванко øwaøkw 7°14	1	Милош mlwš 3°13	3
Ивко ywkw 9°11		Милун mlwn 12°10	
Илија ylyə 6°19		Милча mөлc- 5°6н	1
Јанко øankw 6°14н	2	Милша mlšə 6°6	2
Јанко øaøkw 6°21н	1	Миљ myl 12°7	1
Јован ywan 1°18	2	Миобрад mywbrad 9°23н	1
Јованиш øwaøš 1°26н	3	Миоман mywman IX	
Каран kran 15°32	1	Мирко møгkw 3°5	1
Којадин kwyadyn 7°38	1	Мирча myгсə 4°7н	2
Коко kwkw 6°21	1	Мита mtə или møə 15°17	1
Койилац kwblac 13°2	1	Михац mxac 2°11	1
КраСој kraswy 5°5н		Михоч mxwc 8°46	1
Крашој qrašwy 4°5	1	Његован pqwwaø 6°1	1
Кута kwтə 16°5	1	Њенко nnkw 8°51	1
Кутеш kwтš 12°18	1	Њика nkə 6°5	3
Кушић kwšq 6°3		Њико nøkw 9°39н	1
Лазар lazar 9°42н	1	Њикола nkwlə 2°6	28

Никша nqšə 2°15	5	Радош radwš 4°12н	1
Никшић nqšq 4°25н		Радука radwkə 16°4н	1
Ношко nwškw 17°15		Радут radwt 2°9	2
Обачић əwbacq 12°21		Рађа raqə 15°29	1
Обрад əwbrad 9°14	3	Рајко raəkw 4°13	4
Озрић əwzryq 8°62		Рајко raуkw 3°10	
Оливер əwlywəɾ IV	3	Рајмил raəml 2°7	
Остоја əwsəwyə 17°14	1	Ратко ratkw 1°27н	7
Остојан əwstwyan 4°13н	1	Рахина raхnə 8°31	1
Пава əawə 3°19н	10	Рахој raхwy 13°3	
Павичић əawcyq 2°1		Рашко raškw 3°4	9
Павко rawkw VII	4	Руђа rwqə 7°23	1
Павл rawl 11°5	4	Рујић rwyq 15°26	
Павлица bawlyc- VII	3	Санко sankw 9°48	1
Петак ətak 13°23	1	Селак slak 2°14н	7
Петко btkw 8°21	2	Сладој əsladwy I	5
Петко øəkw 3°11	3	Сладоје əsladwyə VI	
Петри øɾy 6°27н	10	Смолан əsmwlan 1°10	1
Порелић pwrlyq 9°31н		Станисав əstansaw 14°10	1
Првосав brwsaw 1°5н	1	Станихна əsəanhə 4°30н	2
Преградац prəgradac 6°6		Станиша əstanšə 15°20н	1
Прерад prerad 4°10н	1	Станко əstankw 12°13н	4
Прибија brbyə 3°7	1	Станој əstanwy 8°15	1
Прибил brbl 8°74	2	Стѣпан əstpaə 8°38н	19
Прибин brbn 4°6	2	Стѣпко əstəkw 7°12	2
ргп 4°1н		Страхина əstrahnə 8°16	2
Прибио brbyw 7°13н	1	Судар swdar 8°72	
Пруго prwgw 16°15	1	Тало talw 8°27	1
Радан radan 16°8		Талоје talwyə 8°33н	
Радашин radəšyø 2°9		Тврдић wəwyrđəq 8°74	
Раде radə 15°23	1	Твртко ətwərtkw 9°35н	10
Радеља radylə 1°9н	3	twərtkw 11°29	
Радељић radəlyq 2°10		Тѣхул thwl 16°3	
РадибраД radbrad 8°31н	4	Тихорад thwrad 9°6	
Радивој radуwy 1°17н	17	Тодор twdwr 2°12	3
Радил radyl 11°3		Томаш twmaš 2°2н	4
Радиловац radylwac 15°30	1	Торешка twrškə 1°30	
Радин radyn 4°28н	18	Угљеш əwqlš 8°3	2
Радић radуq 3°15	1	Утѣш əwtš 2°3	1
Радич radуc 8°35	58	Херак hrak 2°7н	5
Радиша radуšə 3°30	1	Хлапац hlabac 14°8	
Радишић radəšq 3°15		Храбрана hrabranə 9°5	1
Радман radman 8°53н	2	Хрвој hrwy 16°12	
Радмил radml 6°23	1	Хрељак хrlək 9°6н	1
Радмио radmyw 6°34н	2	Хрељић hralq 3°17	
Радован radwan 2°5	16	Хрељуша hralwšə 17°9	
Радовац radwac 6°10		Цвѣтко wəwtkw 6°16	9
Радовчић radwcyq 1°5		Црнобасило crnwbaslw 16°13	
Радој radwy 4°16н	17	Чајчић хаəхq 8°15	
Радоје radwyə 1°15н	7	Чирчић cərcуq 6°23	
Радоје radwəə 1°16н	32	Чубран wbran 14°3	
Радојин radwyn 8°13		Чубричић cwərcуq 6°7	
Радојко radwykw 15°38		Чурко cwɾkw 8°37	
Радона radwnə I	15	Шико šykw 4°3н	1
Радонић radwnyq 8°45		Шимрак šmɾak 4°5н	2
Радоња radwnyə 9°11н	12	Шишман ššman 16°9	
Радосав radwsaw 1°5	53	Шоро šwɾw 12°4н	
Радосаљ radwsal 3°20		Шорој šwɾwy 12°4	
Радохна radwxnə 1°9	1		

EINE TÜRKISCHE VOLKSZÄHLUNG DER RIDJANER-NAHIJE
IM HINTERLAND DES ORJEN-GEBIRGES ENDE
DES XV. JAHRHUNDERTS

MITAR PESIKAN,
DUSANKA BOJANIĆ

Die erste Volkszählung der Ridjaner-Nahije aus dem Jahre 1477, die A. Aličić veröffentlichte (*Monumenta turcica* II, 3, Sarajevo 1985), ist sehr kurz. Diese Volkszählung erneut publizierend, veröffentlichen die Autoren eine andere, annähernd 20—25 Jahre später durchgeführte Volkszählung, die weitaus umfangreicher ist, mit zwölfmal mehr Menschen als 1477. Diese andere Volkszählung ist ein Teil aus einem bisher nichtveröffentlichten türkischen Kataster, der hauptsächlich den Norden und Nordwesten des heutigen Montenegros erfaßt.